

Obsah

Úvod	15
1 Patofyziologie esenciální arteriální hypertenze	17
1.1 Genetické aspekty arteriální hypertenze (<i>K. Horký</i>)	17
1.1.1 Monogenní typ dědičnosti	19
1.1.2 Polygenní typ dědičnosti	20
1.2 Experimentální modely hypertenze (<i>J. Kuneš, J. Zicha</i>)	28
1.2.1 Metody měření krevního tlaku u experimentálních modelů	29
1.2.2 Jednotlivé modely experimentální hypertenze	30
1.2.3 Použití experimentálních výsledků v klinické praxi	34
1.3 Autonomní nervový systém (<i>T. Kára, M. Souček</i>)	37
1.3.1 Definice a základní rozdělení autonomního nervového systému	37
1.3.2 Sympatický adrenergní nervový systém	38
1.3.2.1 Regulace funkce SANS v oblasti mozkového kmene	39
1.3.2.2 Regulace funkce SANS v oblasti hypotalamu	41
1.3.2.3 Regulace funkce SANS v oblasti míchy	45
1.3.2.4 Mediátory SANS, které se uplatňují při přenosu informace v centrálním nervovém systému	46
1.3.2.5 Regulace funkce SANS v oblasti prvního sympatického ganglia	47
1.3.2.6 Ovlivnění funkce SANS na úrovni synapse postgangliových zakončení	48
1.3.3 Systém renin-angiotenzin jako integrovaná součást ANS	57
1.3.4 Sympatický cholinergní nervový systém	59
1.3.5 Cirkulující katecholaminy a ostatní hormony dřeně nadledvin	62
1.3.5.1 Cirkulující katecholaminy	62
1.3.5.2 Ostatní hormony dřeně nadledvin	64
1.3.6 Nonadrenergní noncholinergní sympatický nervový systém	64
1.3.7 Parasympatický nervový systém	65
1.3.7.1 Základní struktura parasympatického nervového systému ve vztahu k regulaci cirkulace	65
1.3.7.2 Centrální a periferní interakce parasympatiku s ostatními podsystemy ANS	66
1.3.7.3 Význam parasympatiku v regulaci krevního tlaku	67
1.3.8 Nonadrenergní noncholinergní autonomní nervový systém	68
1.3.9 Tkáňová produkce katecholaminů – srdeční chromafinní buňky	68
1.3.10 Vztah autonomního nervového systému k vybraným jednotkám	69
1.3.10.1 Obstrukční a centrální spánková apnoe	69
1.3.10.2 Neurovaskulární komprese mozkového kmene	81
1.3.10.3 Reakce organismu na stres	87
1.3.10.4 Řízení energetické bilance, mikrocirkulace a tělesné teploty	90
1.3.10.5 Genetické faktory a rodinná zátěž	91
1.3.10.6 Význam ANS v časných stádiích hypertenze	92

1.3.10.7	Proces stárnutí a změny aktivity ANS	96
1.3.10.8	Význam ANS u sekundárních forem hypertenze	96
1.3.10.9	ANS, strukturální změny a poškození cílových orgánů	98
1.4	Prorenin, renin a angiotenzinogen (<i>T. Kára, M. Souček</i>)	100
1.4.1	Juxtaglomerulární aparát ledviny	101
1.4.2	Renin	102
1.4.2.1	Prekurzory reninu	103
1.4.2.2	Tkáňový, plazmatický a intermediární RAS – základní definice	103
1.4.2.3	Přeměna proreninu na renin	104
1.4.2.4	Regulace syntézy a uvolnění plazmatického reninu	105
1.4.2.5	Renin v experimentálních modelech hypertenze	108
1.4.2.6	Prorenin a renin v klinické hypertenzi	109
1.4.2.7	Možnosti měření proreninu a reninu	110
1.4.3	Angiotenzinogen	112
1.4.3.1	Regulace syntézy angiotenzinogenu	112
1.4.3.2	Angiotenzinogen v experimentálních modelech hypertenze	113
1.4.3.3	Tvorba angiotenzinogenu v rámci tkáňového a intermediárního RAS	114
1.5	Angiotenzin I–IV, angiotenzin konvertující enzym a AT receptory (<i>T. Kára, M. Souček, I. Řiháček</i>)	115
1.5.1	Angiotenzin I	115
1.5.2	Angiotenzin konvertující enzym	116
1.5.2.1	Struktura a izoformy ACE, regulace tvorby ACE	116
1.5.2.2	Katalytická místa ACE, substráty ACE	118
1.5.2.3	Afinita ACE inhibitorů ke katalytickým místům ACE	119
1.5.3	Angiotenzin II–IV, angiotenzin-(1-7)	119
1.5.3.1	Angiotenzin II: ACE a non-ACE cesty tvorby, regulace tvorby	119
1.5.3.2	Angiotenzin III a IV	121
1.5.3.3	Angiotenzin-(1-7)	121
1.5.4	Receptory pro angiotenzin II	122
1.5.4.1	AT ₁ receptory	123
1.5.4.2	AT ₂ receptory	124
1.5.5	Receptory pro angiotenzin III a IV	126
1.5.6	Význam relativního zastoupení jednotlivých AT receptorů a ACE	126
1.6	Význam systému renin-angiotenzin v organismu (<i>T. Kára, M. Souček, P. Fráňa</i>)	127
1.6.1	Kardiovaskulární systém	127
1.6.2	Centrální nervový systém	132
1.6.2.1	Mozkový tkáňový RAS, paraventriculární orgány	133
1.6.2.2	Izolované působení ACE jako modulátoru mozkových funkcí	136
1.6.3	Ledviny	137
1.6.3.1	Regulace prokrvení ledviny a glomerulární filtrace	138
1.6.3.2	Regulace reabsorpce sodíku	138
1.6.3.3	Další účinky na ledviny	139

1.6.4	Nadledviny	139
1.6.5	Pohlavní orgány	140
1.6.6	Gastrointestinální trakt	141
1.6.7	Plazmatický, tkáňový a intermediární RAS	141
1.6.7.1	Definice jednotlivých podsystémů RAS	141
1.6.7.2	Prorenin, renin a podsystémy RAS	143
1.6.7.3	Angiotenzinogen a podsystémy RAS	144
1.6.7.4	Angiotenzin I a podsystémy RAS	144
1.6.7.5	ACE a podsystémy RAS	145
1.6.7.6	Angiotenzin II a podsystémy RAS	145
1.6.7.7	RAS a poměr ACE a AT receptorů	146
1.6.7.8	Ledviny jako koordinátor funkce RAS	146
1.6.7.9	Angiotenzin-(1-7) a podsystémy RAS	146
1.6.8	Evoluce a RAS	147
1.6.9	Možnosti farmakologického ovlivnění funkce RAS	147
1.7	Ostatní humorální regulační faktory (<i>T. Kára, M. Souček, M. Orban</i>)	154
1.7.1	Natriuretické peptidy	154
1.7.1.1	Základní charakteristika natriuretických peptidů a jejich receptorů	155
1.7.1.2	Fyziologické účinky natriuretických peptidů	161
1.7.1.3	Význam atriálního natriuretického peptidu v patofyziologii esenciální arteriální hypertenze	164
1.7.1.4	Význam atriálního natriuretického peptidu v patofyziologii srdečního selhání	165
1.7.1.5	Klinické využití natriuretických peptidů	166
1.7.2	Systém kalikrein-kinin	167
1.7.2.1	Charakteristika a biochemické vlastnosti systému kalikrein-kinin	168
1.7.2.2	Interakce systému kalikrein-kinin v organizmu	171
1.7.2.3	Fyziologické účinky systému kalikrein-kinin	172
1.7.2.4	Význam systému kalikrein-kinin v patofyziologii hypertenze	173
1.7.3	Leptin	174
1.7.3.1	Charakteristika ob genu	175
1.7.3.2	Regulace exprese leptinu	176
1.7.3.3	Charakteristika db genu	177
1.7.3.4	Transport a místa účinku leptinu v organizmu	178
1.7.3.5	Leptin jako antiobezitní hormon	181
1.7.3.6	Leptin jako signál pro adaptaci na lačnění	182
1.7.3.7	Význam leptinu v patofyziologii kardiovaskulárních onemocnění	183
1.7.3.8	Další účinky leptinu	184
1.7.4	Eikosanoidy	185
1.7.4.1	Základní charakteristika a vlastnosti eikosanoidů	186
1.7.4.2	Význam eikosanoidů v patofyziologii preeklampsie	189

1.8	Hypertenze a endoteliální dysfunkce (<i>J. Bultas</i>)	190
1.8.1	Úloha endotelu při řízení průtoku	190
1.8.2	Vztahy mezi endoteliální dysfunkcí a arteriální hypertenzí	192
1.8.3	Možný mechanismus vzájemné vazby hypertenze s dysfunkcí endotelu	193
1.8.4	Vztah léčby hypertenze a ostatních rizikových faktorů k úpravě endoteliální dysfunkce	196
1.9	Arteriální systém při hypertenzi (<i>J. Filipovský</i>)	199
1.9.1	Normální struktura a funkce arteriálního systému	199
1.9.2	Změny tepenného systému u hypertenze	203
1.10	Psychosociální vlivy a stres při vzniku a progresi hypertenze (<i>M. Souček, T. Kára</i>)	215
1.10.1	Zvířecí modely hypertenze související se stresem	216
1.10.2	Chronický stres z práce nebo domácího prostředí	216
1.10.3	Osobnost a druhy chování spojené se zvýšeným krevním tlakem	217
1.10.4	Zvýšená kardiovaskulární odezva na stres	218
1.10.5	Vlivy vedoucí ke snížení stresu	219
1.11	Hypertenze ve stáří (<i>J. Filipovský</i>)	220
1.11.1	Výskyt hypertenze	220
1.11.2	Etiologie	221
1.11.3	Patogeneze esenciální hypertenze ve stáří	224
1.11.3.1	Změny cév	224
1.11.3.2	Srdce a centrální hemodynamika	225
1.11.3.3	Baroreflex	227
1.11.3.4	Sympatický nervový systém	227
1.11.3.5	Ledviny	228
1.11.3.6	Hormonální změny	228
1.11.3.7	Obezita	229
1.11.3.8	Fyzická aktivita	230
1.11.3.9	Poruchy spánku	230
1.11.4	Diagnóza a klinické vyhodnocení	230
1.11.5	Kardiovaskulární riziko spojené s hypertenzí	231
1.12	Regulační mechanismy krevního tlaku (<i>T. Kára, M. Souček, P. Jurák, J. Haláček</i>)	235
1.12.1	Systémy okamžité regulace	235
1.12.1.1	Srdeční systémy okamžité regulace	235
1.12.1.2	Cévní systémy okamžité regulace	238
1.12.2	Systémy krátkodobé regulace	239
1.12.2.1	Vysokotlaké (aortokarotidové) baroreflexy	239
1.12.2.2	Nízkotlaké (kardiopulmonální) baroreflexy	243
1.12.2.3	Interakce nízkotlakých a vysokotlakých baroreflexních systémů	244
1.12.2.4	Význam znovunastavení (resettingu) baroreflexů v patofyziologii esenciální arteriální hypertenze	245
1.12.2.5	Respiračně-kardiovaskulární reflexy a mechanismy; význam dýchání v regulaci krevního tlaku	247
1.12.2.6	Chemoreflex	251

1.12.2.7	Ischemické reflexy centrálního nervového systému	255
1.12.3	Systémy střednědobé regulace	256
1.12.3.1	Humorální regulační systémy	256
1.12.3.2	Stresem (roztažením) navozená relaxace žil	257
1.12.3.3	SANS navozená reabsorpce sodíku	258
1.12.4	Systémy dlouhodobé regulace	258
1.12.4.1	Systém tlakové natriurézy	258
1.12.4.2	Význam tlakové natriurézy v patofyziologii esenciální arteriální hypertenze	259
1.12.4.3	Význam tlakové natriurézy v patofyziologii chronického srdečního selhání	261
1.12.5	Integrace řízení krevního tlaku; význam kritické rozhodovací úrovně	262
1.12.6	Cirkadiánní variabilita funkcí kardiovaskulárního systému	264
1.12.6.1	Principy regulace cirkadiánních rytmů v organismu	264
1.12.6.2	Regulace krevního oběhu během denních aktivit	266
1.12.6.3	Regulace krevního oběhu během spánku	266
1.12.6.4	Cirkadiánní variabilita systémového krevního tlaku a srdeční frekvence	274
1.12.6.5	Vztah cirkadiánní variability krevního tlaku a srdeční frekvence k výskytu kardiovaskulárních a cerebrovaskulárních příhod	280
1.12.6.6	Hypertenze bílého pláště	285
1.12.6.7	Základní principy a význam chronoterapie	287
1.13	Společné působení patofyziologických faktorů při vzniku esenciální arteriální hypertenze (<i>T. Kára, M. Souček</i>)	290
1.13.1	Genetické faktory, cévní stěna, neurohumorální faktory, nebo autonomní nervový systém?	291
1.13.2	Chronický stres, autonomní nervový systém a esenciální arteriální hypertenze	293
1.13.3	Od hypertenze k srdečnímu selhání	298
1.13.4	Možnosti hodnocení dysfunkce autonomního nervového systému	302
1.13.5	Možnosti léčebného ovlivnění zvýšené aktivity SANS	307
1.14	Vybrané aspekty problematiky měření krevního tlaku; definice arteriální hypertenze v závislosti na použité metodě a metodice měření krevního tlaku (<i>T. Kára, M. Souček, J. Nykodým</i>)	310
1.14.1	Základní metody měření systémového krevního tlaku	310
1.14.1.1	Auskultační metoda	310
1.14.1.2	Oscilometrická metoda	311
1.14.1.3	Ultrazvuková metoda	312
1.14.1.4	Metoda digitální fotopletysmografie	312
1.14.1.5	Invasivní měření krevního tlaku	313
1.14.2	Metodika neinvazivního měření a monitorování krevního tlaku	314
1.14.2.1	Měření krevního tlaku v klinickém prostředí auskultační metodou	314
1.14.2.2	Domácí měření krevního tlaku	314

1.14.2.3	Ambulantní monitorování krevního tlaku	316
1.14.2.4	Kontinuální monitorování krevního tlaku	319
1.14.3	Měření krevního tlaku u specifických částí populace a za specifických podmínek	319
2	Patofyziologie sekundární arteriální hypertenze	367
2.1	Renoparenchymatózní hypertenze (<i>V. Monhart</i>)	367
2.1.1	Ledviny a regulace krevního tlaku	367
2.1.2	Renální hypertenze	368
2.1.3	Renoparenchymatózní hypertenze	368
2.1.3.1	Výskyt a příčiny renoparenchymatózní hypertenze	368
2.1.3.2	Patogeneze renoparenchymatózní hypertenze	369
2.1.4	Hypertenze u akutních renálních onemocnění	370
2.1.5	Hypertenze u chronických parenchymatózních onemocnění ledvin s normální funkcí nebo s renální insuficiencí	371
2.1.5.1	Hypertenze u glomerulonefritid	371
2.1.5.2	Hypertenze u ostatních oboustranných onemocnění ledvin	372
2.1.5.3	Hypertenze u jednostranných onemocnění ledvin	372
2.1.6	Hypertenze u terminálního selhání ledvin	373
2.1.6.1	Hypertenze během chronické dialýzy	373
2.1.6.2	Hypertenze po transplantaci ledviny	374
2.2	Renovaskulární hypertenze – ischemická nefropatie (<i>V. Tesář</i>)	375
2.2.1	Prevalence stenózy renální tepny	375
2.2.2	Patofyziologie renovaskulární hypertenze	377
2.2.3	Klinický obraz renovaskulární hypertenze a ischemické nefropatie	380
2.2.4	Vyšetřovací metody	381
2.2.5	Diferenciální diagnóza	383
2.2.6	Terapie	384
2.3	Endokrinní a ostatní formy sekundární hypertenze (<i>J. Widimský jr.</i>)	386
2.3.1	Endokrinní hypertenze	386
2.3.1.1	Mineralokortikoidně podmíněná hypertenze	387
2.3.1.2	Familiární syndromy spojené s retencí Na ⁺ a hypertenzí	389
2.3.1.3	Hyperkortizolizmus (Cushingův syndrom)	390
2.3.1.4	Feochromocytom	390
2.3.1.5	Akromegalie	392
2.3.1.6	Primární hyperparatyreóza	392
2.3.1.7	Poruchy funkce štítné žlázy	392
2.3.2	Další typy sekundárních hypertenzí	392
2.3.2.1	Iatrogenní hypertenze	392
2.3.2.2	Hypertenze u syndromu spánkové apnoe	393
2.3.2.3	Hypertenze po transplantaci orgánů	393
2.3.2.4	Koarktace aorty	394
2.3.2.5	Neurogenní příčiny	394
2.4	Hypertenze v těhotenství (<i>R. Cífková</i>)	394
2.4.1	Definice hypertenze v těhotenství	396
2.4.2	Měření krevního tlaku	396

2.4.3	Proteinurie	396
2.4.4	Edém a hmotnostní přírůstek	397
2.4.5	Klasifikace hypertenze v těhotenství	397
2.4.6	Preeklampsie	397
2.4.7	Doporučená laboratorní vyšetření	400
2.4.8	Nefarmakologická léčba hypertenze v těhotenství	401
2.4.9	Farmakologická léčba hypertenze v těhotenství	402
2.4.10	Indukce porodu	402
2.4.11	Eklampsie	402
2.4.12	Hypertenze a laktace	402
3	Patofyziologie plicní hypertenze (J. Widimský)	409
3.1	Definice plicní hypertenze	411
3.2	Typy plicní hypertenze	411
3.2.1	Prekapilární forma plicní hypertenze	411
3.2.2	Postkapilární forma plicní hypertenze	412
3.2.3	Hyperkinetická forma plicní hypertenze	412
3.3	Chronické cor pulmonale	414
3.3.1	Hypoxická forma plicní hypertenze	415
3.3.2	Restriktivní forma plicní hypertenze	417
3.3.3	Vaskulární forma plicní hypertenze	419
3.3.4	Léčba chronického cor pulmonale	420
3.4	Obstrukční spánková apnoe	422
3.5	Vaskulární forma plicní hypertenze	422
3.5.1	Primární plicní hypertenze	422
3.5.2	Další onemocnění provázená plicní hypertenzí podobnou primární plicní hypertenzi	423
3.5.3	Léčba primární plicní hypertenze	424
3.5.4	Další vaskulární formy plicní hypertenze	429
3.5.5	Sekundární plicní hypertenze	429
4	Hypertenze a poškození cílových orgánů	433
4.1	Hypertenze a srdce (J. Widimský)	433
4.1.1	Hemodynamika hypertenze	433
4.1.2	Hypertrofie levé komory srdeční	436
4.1.2.1	Patogeneze vzniku srdeční hypertrofie	436
4.1.2.2	Význam hypertrofie levé komory srdeční v populaci	440
4.1.2.3	Význam hypertrofie levé komory u hypertenze	441
4.1.2.4	Mechanismus zvýšeného rizika hypertrofie levé komory	442
4.1.2.5	Vztah antihypertenzní léčby k výskytu arytmí	444
4.1.2.6	Regrese srdeční hypertrofie	444
4.1.2.7	Regrese srdeční hypertrofie a kardiovaskulární riziko	446
4.1.3	Srdeční selhání a hypertenze	448
4.2	Hypertenze a ledviny (V. Monhart)	452
4.2.1	Benigní nefroangioskleróza	453
4.2.2	Maligní nefroangioskleróza	455
4.2.3	Aterosklerotické onemocnění renálních tepen	456

4.3	Hypertenze a mozek (<i>M. Souček, T. Kára</i>)	458
4.3.1	Ischemické cévní mozkové příhody	459
4.3.2	Hemoragické cévní mozkové příhody	461
4.3.3	Hypertenze a ischemická cévní mozková příhoda	462
4.3.4	Hypertenzní encefalopatie	462
4.3.5	Hypertenzní krize	463
4.3.6	Léčba hypertenze u akutní ischemické cévní mozkové příhody	464
4.3.7	Léčba hypertenze v primární prevenci cévních mozkových příhod	465
4.3.8	Léčba hypertenze v sekundární prevenci cévních mozkových příhod	467
5	Vztah esenciální arteriální hypertenze k vybraným nozologickým jednotkám	477
5.1	Hypertenze a srdeční selhání (<i>J. Toman</i>)	477
5.1.1	Epidemiologie	478
5.1.2	Společné rysy hypertenze a srdečního selhání	478
5.1.3	Hypertenze a systolická dysfunkce	482
5.1.4	Hypertenze a diastolická dysfunkce	483
5.1.5	Regrese remodelace	485
5.1.6	Léčba hypertenze a srdečního selhání	486
5.2	Hypertenze a hypotenze (<i>T. Kára, M. Souček, R. Kuba</i>)	487
5.2.1	Rozdělení a klasifikace kombinovaných poruch regulace krevního tlaku	488
5.2.2	Hodnocení závažnosti ortostatické intolerance	491
5.2.3	Syndrom posturální tachykardie	492
5.2.3.1	Patofyziologie syndromu posturální tachykardie	493
5.2.3.2	Patofyziologie hemodynamické a ventilační reakce a subjektivních příznaků u pacientů s POTS při testu na nakloněné rovině	500
5.2.3.3	Patofyziologie léčby syndromu posturální tachykardie	504
5.2.3.4	Sekundární příčiny posturální tachykardie	505
5.2.4	Primární a sekundární autonomní selhání	507
5.2.4.1	Primární autonomní selhání	507
5.2.4.2	Sekundární autonomní selhání	513
5.2.5	Selhání baroreflexní regulace a dysfunkce mozkového kmene	514
5.2.6	Prolongovaný pobyt v beztížném stavu	516
5.2.7	Neurokardiogenní synkopa	517
5.2.7.1	Definice a rozdělení neurokardiogenní synkopy	518
5.2.7.2	Patofyziologie vazodepresorického typu neurokardiogenní synkopy	520
5.2.7.3	Patofyziologie kardioinhibičního typu neurokardiogenní synkopy	526
5.2.7.4	Patofyziologie smíšeného typu neurokardiogenní synkopy, konvulze u neurokardiogenních synkop	527
5.2.7.5	Význam stability krátkodobé regulace systémového krevního oběhu u pacientů s neurokardiogenní synkopou	530
5.2.7.6	Patofyziologie tzv. cerebrální formy neurokardiogenní synkopy	534

5.2.7.7	Základy diferenciální diagnostiky a léčby neurokardiogenní synkopy	534
5.2.8	Některé další jednotky se systémovou hypotenzí	536
5.3	Hypertenze a diabetes mellitus (<i>H. Rosolová</i>)	537
5.3.1	Druhy hypertenze u diabetes mellitus	538
5.3.2	Genetické pozadí a další obecné mechanismy vzniku hypertenze a diabetes mellitus	539
6	Patofyziologické aspekty terapie esenciální hypertenze	551
6.1	Nefarmakologická terapie hypertenze (<i>P. Fráňa</i>)	551
6.1.1	Redukce nadváhy	553
6.1.2	Omezení přívodu sodíku	554
6.1.3	Ostatní dietní změny	555
6.1.4	Redukce spotřeby alkoholu	557
6.1.5	Abstinence nikotinu	557
6.1.6	Omezení terapie zvyšující krevní tlak	559
6.1.7	Dynamický aerobní trénink	559
6.1.8	Relaxační terapie	560
6.2	Diuretika (<i>V. Tesař</i>)	561
6.2.1	Patofyziologie hypertenze a mechanismus účinku diuretik	561
6.2.2	Typy diuretik používaných v léčbě hypertenze a molekulární mechanismus jejich renálního účinku	563
6.2.3	Zásady léčby hypertenze diuretiky	565
6.2.4	Komplikace léčby diuretiky	566
6.2.5	Klinické zkušenosti s léčbou diuretiky	570
6.3	Betablokátory (<i>J. Widimský</i>)	572
6.3.1	Kardioprotektivní účinek betablokátorů	572
6.3.2	Mechanismus antihypertenzního účinku	575
6.3.3	Klasifikace betablokátorů	576
6.3.4	Vliv betablokátorů na humorální působky	578
6.3.5	Trvání antihypertenzního účinku	578
6.3.6	Kombinace	579
6.3.7	Náhlé přerušení léčby betablokátory	579
6.3.8	Metabolické nežádoucí účinky	579
6.4	Inhibitory angiotenzin konvertujícího enzymu (<i>J. Vitovec, J. Špinar</i>)	581
6.4.1	Význam inhibice angiotenzin konvertujícího enzymu	581
6.4.2	Rozdělení inhibitorů angiotenzin konvertujícího enzymu	584
6.4.3	Inhibitory angiotenzin konvertujícího enzymu v léčbě hypertenze ...	584
6.5	Antagonisté receptorů pro angiotenzin II, typ AT ₁ (<i>M. Souček, T. Kára</i>)	588
6.5.1	Angiotenzinový systém	588
6.5.2	Účinky antagonistů receptoru pro angiotenzin II, typ AT ₁	590
6.5.3	Klinická farmakologie antagonistů receptoru pro angiotenzin II, typ AT ₁	592
6.5.4	Léčba antagonisty receptoru pro angiotenzin II, typ AT ₁	593
6.6	Blokátory kalciových kanálů (<i>O. Mayer</i>)	595
6.6.1	Mechanismus účinku	595
6.6.2	Klasifikace blokátorů kalciových kanálů	596

6.6.3	Farmakokinetické vlastnosti	597
6.6.4	Účinky blokátorů kalciových kanálů využívané v léčbě hypertenze	598
6.6.5	Účinky blokátorů kalciových kanálů využívané v léčbě ICHS	599
6.6.6	Blokátory kalciových kanálů a současně přítomné metabolické onemocnění	600
6.6.7	Antiarytmický účinek	600
6.6.8	Antiaterosklerotický účinek	601
6.6.9	Nežádoucí účinky blokátorů kalciových kanálů	601
6.7	Látky blokující alfa-receptory (<i>M. Souček, T. Kára</i>)	601
6.7.1	Blokátory periferních alfa-receptorů	601
6.7.1.1	Farmakologie antagonistů alfa-adrenoreceptorů	603
6.7.1.2	Klasifikace alfa-receptorů	603
6.7.1.3	Antagonisté alfa ₁ -receptoru v léčbě hypertenze	605
6.7.1.4	Léčba hypertenze a benigní hyperplazie prostaty	606
6.7.2	Centrální agonisté presynaptických alfa ₂ -receptorů	607
6.8	Látky blokující imidazolinové receptory (<i>M. Souček, T. Kára</i>)	610
6.8.1	Typy imidazolinových receptorů	610
6.8.2	Endogenní ligandy imidazolinových receptorů	611
6.8.3	Význam imidazolinových receptorů v mozgovém kmeni	611
6.8.4	Imidazolinové receptory v ledvinách	613
6.8.5	Farmakologické vlastnosti blokátorů imidazolinových receptorů	613
6.8.6	Blokátory I ₁ imidazolinových receptorů a hypertenze	614
6.8.7	Terapeutické vlastnosti	614
6.9	Látky s přímým vazodilatačním účinkem (<i>M. Souček, T. Kára</i>)	615
6.10	Nové skupiny léků (<i>T. Kára, M. Souček</i>)	616
6.10.1	Antagonisté endotelinových receptorů	616
6.10.1.1	Experimentální studie s antagonisty endotelinových receptorů	617
6.10.1.2	Potenciální význam antagonistů endotelinových receptorů v léčbě arteriální hypertenze	618
6.10.2	Inhibitory reninu	618
6.10.2.1	Porovnání účinnosti inhibitorů reninu s ostatními lékovými skupinami	619
6.10.2.2	Renální odpověď na léčbu inhibitory reninu	619
6.10.3	Inhibitory vazopeptidáz	620
6.10.3.1	Inhibitory vazopeptidáz s afinitou k ACE i neutrální endopeptidáze	621
6.10.4	Antagonisté receptorů pro vazopresin	622
	Přehled studií	637
	Seznam použitých zkratk	639
	Rejstřík	641